

Visie van Novak op de toekomst van het accountantsberoep

Inleiding

In een op 27 mei jl. aangenomen motie vraagt de Tweede Kamer het accountantsberoep om te komen met concrete voorstellen ter verbetering van de kwaliteit van de accountantscontrole. Daarbij tekent de Kamer aan dat "er zowel in de governance, de aansturing, als in het verdienmodel, verbeteringen aan te brengen zijn in het borgen van kwaliteit en onafhankelijkheid".

Het streven is er op gericht om in september met passende voorstellen te komen. De NBA heeft daartoe een werkgroep van accountants samengesteld. De input voor de voorstellen wordt door de werkgroep verzameld tijdens een aantal debatten en via gesprekken met stakeholders. De werkgroep werkt in opdracht van een stuurgroep. Novak heeft haar visie met de werkgroep gedeeld. Deze visie is verder uitgewerkt en hieronder samengevat in een tiental verbeterpunten. De voorstellen zullen *ter consultatie* aan de leden van Novak worden voorgelegd. De consultatietermijn sluit op 12 september 2014.

Verbetervoorstellen ten behoeve van de maatschappelijke discussie met betrekking tot het functioneren van accountants

1. Toekomst assurance; scheiding oob's, wettelijke én vrijwillige controles ten opzichte van overige (te ontwikkelen) assurance-werkzaamheden

Maak een splitsing, waarbij de wettelijke- en vrijwillige controles voorbehouden worden aan kantoren met vergunning onder toezicht van de AFM. Verplichte controles (zoals de oob's) vallen al onder het toezicht van de AFM, maar het is niet ondenkbeeldig dat de AFM zich ook intensiever zal gaan bemoeien met de vrijwillige controle.

Daarnaast is er een groep overige assurance (bijzondere onderzoeken en de te ontwikkelen mkb-assurance-maatwerkproducten, waartoe Novak een basis heeft gelegd). Deze overige assurance-werkzaamheden zouden alle accountantskantoren, met en zonder vergunning, mogen verrichten.

Toezicht op niet-vergunninghoudende kantoren valt in de toekomst onder een aparte juridische entiteit. De huidige Raad voor Toezicht wordt daarmee dus anders gepositioneerd in het kader van onafhankelijkheid. Op dit moment verricht de Raad zijn werkzaamheden namens het bestuur van de NBA op basis van mandaat, volmacht en machtiging (gebaseerd op artikel 3 lid a van de Wet op het accountantsberoep en vastgelegd in verordeningen).

Belangrijk is verder dat de genoemde mkb-assuranceproducten er ook daadwerkelijk komen. Enerzijds kunnen deze producten het 'verlies' aan vrijwillige controles opvangen. Anderzijds zijn dit maatschappelijk relevante producten waar nieuwe diensten aan gekoppeld kunnen worden en die het onderscheidend vermogen van de mkb-accountant vergroten.

De mkb-assuranceproducten houden een uitbreiding van de standaard 4400-reeks in ten behoeve van het verstrekken van toereikende zekerheid door de (mkb)-accountant.

2. Toezicht op functioneren openbaar accountants; zuivere scheiding der machten

Daar waar het oob's/wettelijke/vrijwillige controles betreft zal alleen een kantoor met een vergunning de mogelijkheid hebben om deze controles uit te voeren. Toezicht zal plaatsvinden via de AFM.

De kwaliteit van de overige assurance-producten dient te worden geborgd door toetsing door een onafhankelijk orgaan, die juridisch losstaat van de NBA. De huidige Raad voor Toezicht zou kunnen worden ondergebracht in dit nieuwe orgaan zoals onder punt 1. aangegeven. Bekostiging zal naar rato van de omvang van het kantoor plaatsvinden. Toetsingen mogen (moeten) stevig zijn, maar één keer per zes jaar toetsen is niet meer van deze tijd. De huidige regelgeving verzet zich al niet meer tegen een hogere frequentie. Het pleidooi is om van deze regel gebruik te maken en toe te gaan naar een vorm van coachend/lerend toetsen waarbij het kantoor gedwongen wordt om zich continu te verbeteren. De cycli zouden verkleind moeten worden naar één, drie en zes jaar. Het budget hiervoor zal gevonden kunnen worden in het verkleinen van het aantal verplichte PE-punten (zie punt 8).

Accreditatie van toetsingen door de AFM aan de NBA en de SRA dient te worden afgeschaft. Ook de accreditatie van de SRA door de NBA (Raad voor Toezicht) dient beëindigd te worden. Een slager die zijn eigen vlees keurt is maatschappelijk ongewenst en niet uit te leggen aan het publiek. We moeten terug naar de zuivere vorm waarbij er een scheiding bestaat tussen regelgeving, toezicht en onafhankelijke rechtspraak. Een belangenbehartiger die ook toezichthouder is, is ongewenst. Dat heeft het recente verleden uitgewezen.

Opgemerkt dient voorts te worden dat de AFM als toezichthoudend orgaan naar onze mening te vaak op de stoel van de regelgever plaats neemt. Interpretatie van regelgeving verdient een betere afstemming tussen de toezichthouder (AFM) en de regelgever. De NBA zou zich op dit punt assertiever op moeten stellen.

3. Beloningsstructuur kantoren die vergunning houdend zijn; eisen aan de vergunning

Bij de vergunningverlening door de AFM zal een beloningsbeleid dienen te worden overgelegd dat vooral rekening houdt met de **kwaliteit** van de geleverde diensten en de uitkomsten die toetsing opleveren. Commerciële doelstellingen mogen nagenoeg geen invloed meer hebben op het gevoerde beloningsbeleid bij deze kantoren. Er dient een afzonderlijke governance-structuur te komen voor vergunninghoudende kantoren, waarbij er bij deze kantoren ruimte dient te worden gemaakt voor niet-accountants die toezicht uitoefenen op het governance-beleid.

Eerder is de suggestie gedaan om inzichtelijk te maken wat er wordt verdiend binnen de wettelijke controlepraktijk. Wij nemen deze suggestie over. Ook de suggestie dat bestuurders geen eigen klantenportefeuille mogen beheren kan rekenen op onze steun (Essay door Fouk Tsang Naar een duurzaam accountantsberoep).

Belangrijk is dus dat de AFM nadere eisen zal stellen aan het verlenen en intrekken van een vergunning. De suggesties die op dit vlak door de werkgroep en de stuurgroep binnen de NBA (mogelijk) zullen worden gedaan kunnen hierbij worden meegenomen. Nadere uitwerking hiervan is nodig.

4. Hervorm het accountancy-onderwijs zodanig dat de behoeftes van het publiek worden gediend; uitgangspunt is de notitie Vakbekwaamheid Verzekerd van juli 2014 uitgebracht door de NBA en de CEA

Maak in het onderwijs een splitsing tussen eindspecialisatie Assurance (oob's/wettelijke en vrijwillige controles) en Accountancy. Belangrijk blijft om te benadrukken dat ook assurance naast mkb-advisering in deze module Accountancy een belangrijke rol blijft spelen. In het ontwerp van de laatste versie Contourennota Accountancyonderwijs van juli 2014 komt dit niet goed uit de verf.

Assurance moet een onderdeel uit blijven maken van de module Accountancy, ook al gaat het ten koste van de onderdelen die te maken hebben met mkb-advisering. Het assurancevak binnen de module Accountancy zal naast de basisbeginselen van financial audit uitsluitend gericht moeten zijn op het verschaffen van zekerheid bij "overige assurance-producten". Doorstroommogelijkheden binnen het onderwijs om ook Assurance ten behoeve van de wettelijke/vrijwillige controles te kunnen verstrekken dienen geborgd te worden, maar maken geen deel meer uit van de (accountancy) opleiding.

Het beroepsprofiel zal opnieuw gedefinieerd moeten worden. Ook dit onderdeel is onvolledig uitgewerkt in het ontwerp. Het beroepsprofiel is belangrijk, omdat de CEA hier haar eindtermen mede op baseert (artikel 10 lid onder k Wet op het Accountantsberoep). CEA stelt eindtermen vast en geeft kaders aan. De inhoud van de opleiding is de verantwoordelijkheid van het opleidingsinstituut zelf. Ook de praktijkopleiding staat onder toezicht van de CEA. Op dit moment is de praktijkopleiding conform artikel 3 een wettelijke taak van de NBA. Het voorstel is om dit onderdeel te schrappen uit de wet en de Praktijkopleiding de verantwoordelijkheid te maken van de hogescholen en de universiteiten. De CEA kan het toezicht (dat zij al heeft) dan rechtstreeks uitoefenen bij de onderwijsinstellingen. Dit betekent dus een overheveling van taken van de NBA naar de onderwijsinstellingen waarbij als neveneffect wordt bereikt dat de praktijkopleiding dichterbij de instellingen komt te staan wat als gevolg heeft dat er een effectievere invulling kan en zal plaatsvinden. Uit een beperkte inventarisatie blijkt dat onderwijsinstellingen veel voelen voor deze invulling (zoals dat bij andere studierichtingen ook gebruikelijk is). Er dient altijd een mogelijkheid te zijn om beide specialisaties via een opleidingstraject af te ronden. De werkomgeving is daarbij bepalend (wel/niet vergunning).

Tenslotte pleiten we voor een afschaffing van de NOvAA beroepsopleiding in de huidige vorm. Slechts wanneer de onderwijsinstellingen aangeven daar nog prijs op te stellen zal er een model-curriculum ontwikkeld kunnen worden op basis van het beroepsprofiel. Uit de inventarisatie blijkt dat instellingen dit graag zelf op willen pakken.

Voor wat betreft de titel pleiten wij voor één titel: Accountant. In het register (taak NBA) zal een aantekening worden gemaakt of de desbetreffende (openbaar) accountant wel of niet de volledige assurance-bevoegdheid bezit.

5. Het herdefiniëren van organisaties van openbaar belang en stimuleren oprekken controlegrenzen ten behoeve van wettelijke controles

Er zal een heroriëntatie moeten plaatsvinden van wat nu door de maatschappij als organisaties van maatschappelijk (openbaar) belang gezien worden. Daarmee zal er een herkwalificatie van het begrip oob plaats vinden op basis van artikel 2 van de WTA.

De huidige definitie is:

Organisaties van openbaar belang zijn ondernemingen of instellingen wier omvang of functie in het maatschappelijk verkeer van zodanige aard is dat een ondeugdelijk uitgevoerde wettelijke controle van de financiële verantwoording een aanmerkelijke invloed kan hebben op het vertrouwen in de publieke functie van de accountantsverklaring (artikel 2 Wta).

In artikel 1, eerste lid, onderdeel 1, van de Wta zijn specifieke ondernemingen en instellingen aangemerkt als organisatie van openbaar belang:

- *een in Nederland gevestigde rechtspersoon naar Nederlands recht waarvan effecten zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht*
- *een bank met zetel in Nederland als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht waaraan een vergunning is verleend ingevolge die wet*
- *een centrale kredietinstelling met zetel in Nederland als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht waaraan een vergunning is verleend ingevolge die wet*
- *een herverzekeraar, levensverzekeraar of schadeverzekeraar met zetel in Nederland als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht waaraan een vergunning is verleend ingevolge die wet*
- *een onderneming, instelling of openbaar lichaam, behorende tot een van de ingevolge artikel 2 van de Wta aangewezen categorieën; tot op heden zijn deze categorieën nog niet aangewezen*

Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen van de laatste jaren is het wenselijk deze definitie zodanig aan te passen dat meer (publieke) organisaties onder dit begrip gaan vallen.

Daarnaast zijn we voor het oprekken wettelijke controlecriteria (8,8 naar 12mio (omzet) en 4,4 naar 6 mio (balanstotaal) conform 4^e Europese richtlijn. Zeker in het mkb hebben veel familiebedrijven en dga's last van extra eisen, terwijl er een beperkte kring van gebruikers is (bank/fiscus). Daar waar er toch behoefte is aan extra zekerheid kan via een vrijwillige controle in deze behoefte worden voorzien. Ook kunnen voor dit doel de mkb-assurance maatwerkproducten worden ingezet. Voorbeelden: de verklaring bij de waardering van voorraden, debiteuren en onder handen werk.

6. NBA moet helderder en daadkrachtiger communiceren richting publiek en dichterbij de eigen leden staan; invulling functies binnen de NBA moet een onafhankelijk en breed draagvlak hebben

De NBA heeft een publiekrechtelijke taak. Dat betekent dat zij zich actief dient te mengen in zaken die het publiek aangaan. Daarbij mag (moet) zij hard optreden naar kantoren die in het openbaar ter discussie staan. Ook het actief opzoeken van media-kanalen behoort tot haar taken. De NBA dient momenteel vooral de Big 4-issues, terwijl het merendeel van haar leden juist niet werkzaam is bij deze partijen. Mkb-issues worden slechts op papier behartigd.

Vanuit haar rol kan de NBA de echte wensen en behoeftes voor mkb-accountant en hun kantoren nimmer vervullen (ontwikkelen producten, vaktechniek voor kleine kantoren, coachende rol voor kantoren). NBA moet voor eens en voor altijd duidelijk naar de (mkb-)leden communiceren waar de grenzen liggen.

De samenstelling van de NBA is pluriform. Er zijn ongeveer 8.600 accountants in business, 2.200 postactieven, 1.500 overheids- en intern accountants en 9.000 openbaar accountants. De verhouding AA's en RA's is in deze laatste groep nagenoeg gelijk en iets meer dan 1/3 werkt bij de grotere kantoren (100+ accountantskantoren). Het is nagenoeg onmogelijk om voor al deze groepen te doen aan 'platte' belangenbehartiging. De belangen lopen daarvoor te veel uiteen. Daarbij zou de invulling van functies binnen de NBA door een vertegenwoordiging van de hele beroepsgroep plaats moeten vinden. Nu treffen we in vertegenwoordigende organen te veel RA's van de Big 4-kantoren aan. Daarbij komt dat vertegenwoordigers van grotere kantoren "vrij" worden gemaakt voor strategische functies binnen NBA-gremia. Vertegenwoordigers van kleinere organisaties hebben die mogelijkheid onvoldoende. De NBA dient vanuit haar belangenbehartiging ook deze leden actief te werven en kansen te bieden, waarbij als tegenprestatie de huidige onkostenvergoedingsregeling in stand dient te worden gehouden in plaats van de sterk versoberde regeling die geldt vanaf 1 januari 2015. Met de nieuwe regeling neemt de animo bij deze groep nog verder af.

Het is duidelijk dat de minderheid van grote kantoren vanuit maatschappelijk oogpunt belangrijk werk te doen hebben. Zij geven o.a. een wettelijke controle af bij oob's, maar ook de grote schandalen zitten in dit segment. Wat men vergeet is dat de aanpak, werkwijze en cultuur van de meerderheid (van mkb-kantoren) een andere is dan die van de grote kantoren. De huidige regelgeving is hier niet voldoende op afgestemd met als gevolg dat het knelt. Op dit punt kan de NBA dus geen belangenbehartiger zijn. Dit in tegenstelling tot voor de fusie tussen de NOvAA en het NIVRA, waarbij de NOvAA zich specifiek inzette voor de belangen van mkb-accountants.

De NBA zou er goed aan doen om te overwegen de organisatie verder organisatorisch aan te passen en rekening te houden met het onderscheid tussen de mkb- (grootste groep) en de grotere kantoren. Het onderscheid tussen accountants in business, overheidsaccountants etc. en openbaar accountants bestaat al. Ook voor wat betreft de contributie is dit onderscheid aanwezig. Deze groepen (de niet openbaar accountants) betalen een beperkte bijdrage aan de NBA voor met name de inschrijving in het register. Voor deze groepen bestaat er binnen de NBA een aanvullende mogelijkheid om lid te worden van de NOREA en de VRC. Openbaar

accountants hebben geen keuze en iedere accountant betaalt hetzelfde bedrag aan contributie. Onduidelijk is wat de leden van de NBA hier voor krijgen. Nu lijkt het dat de minderheid van grote kantoren onevenredig profiteren van hun bijdrage aan de NBA, terwijl zij het imago van de gehele beroepsgroep zeer negatief beïnvloeden.

NBA zou een ander contributiemodel voor haar leden moeten introduceren, waarbij een splitsing wordt aangebracht naar werkveld. De NBA legt jaarlijks verantwoording af van de activiteiten en de besteding van middelen voor elke groep waarbij de mogelijkheid zal worden geboden om ook als mkb-accountant lid te kunnen worden van een aanvullende (gelieerde) organisatie. Wellicht ten overvloede wijzen wij voor wat betreft de inrichting van de organisatie op de punten zoals genoemd met betrekking tot de Raad voor Toezicht, de Praktijkopleiding, de Beroepsopleiding en de permanente educatie. Het schrappen en anders organiseren van deze activiteiten zal impact hebben op de bureauorganisatie van de NBA.

7. Accountant dient bij wettelijke controles uitgebreider te rapporteren

De tekst van de controleverklaring dient te worden aangepast en meer de vorm te krijgen van een rapport. Accountants moeten in dit rapport gemotiveerd aan kunnen geven welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en wat (en waarom) de significante aangelegenheden en/of belangrijkste bevindingen zijn geweest welke hebben geleid tot het uiteindelijke oordeel. Ook zal, in tegenstelling tot de huidige situatie, een goedkeurend oordeel goed onderbouwd moeten worden. Begrippen als “redelijke mate van zekerheid” en “materialiteit” moeten worden voorkomen. De suggestie om ook de managementletter openbaar te maken op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders is dan niet meer relevant omdat alle significante aangelegenheden al in de verklaring zijn opgenomen. Accountants zijn nu al verplicht om één en ander te communiceren aan de Raad van Commissarissen, dus wanneer de accountant zijn taak goed uitvoert zou de uitgebreide verklaring voldoende moeten zijn. Wel zouden we in dit verband het aspect van geheimhouding (vertrouwelijkheid) nader moeten beschouwen omdat er niet alleen over de getrouwheid van de jaarrekening zal worden gecommuniceerd maar ook over zaken als bijvoorbeeld interne beheersing/ keycontrols.

8. Permanente educatie

Afhankelijk van de werkzaamheden als accountant (Assurance/Accountancy) dient er een verplicht aantal punten aan educatie te worden gevolgd voor deze onderwerpen, waarbij ook daadwerkelijk getoetst wordt. Het totaal aantal punten zal lager zijn dan de huidige 120 in drie jaar en slechts de verplichte onderwerpen bevatten. Het curriculum kan beschikbaar worden gesteld aan instellingen die hier een rol in willen spelen. De CEA zal conform het ontwerp voor een nieuw opleidingsmodel voor accountants (Vakbekwaamheid verzekerd/juli 2014) toezicht houden op de PE en de instellingen die voor uitvoering zorgen. Hiermee kan het ingewikkelde en dure systeem van erkende onderwijsinstellingen worden afgeschaft.

De NBA kan zorgdragen voor het curriculum van de verplichte onderwerpen en kan deze cursussen ook aanbieden als andere partijen hier niet in kunnen voorzien. Het aanbieden van overige cursussen door de NBA zal niet langer tot de taken behoren. Dit om perverse prikkels te voorkomen. Slechts wanneer instellingen niet in staat zijn of geen interesse hebben in het

aanbieden van overige cursussen en deze cursussen wel relevant zijn voor de uitoefening van het beroep dan kan de NBA hierin het initiatief nemen. Daarnaast zal ook in het Register zichtbaar dienen te zijn welke specifieke kennis/specialisaties door middel van pe/training/cursussen verworven is. Daarmee wordt het onderscheidende vermogen van de accountant versterkt.

9. Hef geheimhoudingsplicht op als de maatschappij daarom vraagt

Bij maatschappelijke onrust ten aanzien van wettelijke controles, faillissementen en andere malversaties waarbij het werk van de accountant maatschappelijk ter discussie staat dient er een tijdelijke ontheffing van de geheimhoudingsplicht mogelijk gemaakt te worden. Het gaat uiteindelijk om het vertrouwen van het publiek in de accountant en daarmee het bestaansrecht van het beroep. De accountant moet opheldering kunnen verschaffen over publiekelijke aantijgingen en kunnen aangeven wat de zienswijze is op een bepaalde handelwijze ook als dit ten koste gaat van vertrouwelijke informatie.

KPMG vindt dat de geheimhoudingsplicht die voor accountants geldt in de bredere discussie rondom de Toekomst van het Accountantsberoep ook moet worden benoemd en kritisch tegen het licht moet worden gehouden. Volgens KPMG stelt een verruiming van de geheimhoudingsplicht de accountant in staat om aan het maatschappelijk verkeer uit te leggen hoe de controle van de jaarrekening is verricht en wat de bevindingen zijn. Dit gaat echter minder ver dan het opheffen van de geheimhoudingsplicht.

Conform de oproep van kamerlid Nijboer (PvdA) zal de onafhankelijkheid beter verankerd moeten worden in wetgeving. De discussie wie de opdrachtgever van de accountants is gaan we hier verder uit de weg, omdat die discussie niet relevant meer is als de onafhankelijkheid is geborgd. Constructies als ALV, commissarissen of de overheid als opdrachtgever zijn niet meer relevant op het moment dat de accountant zelfstandig kan beslissen om diverse betrokken partijen een toelichting te verschaffen bij de uitgevoerde werkzaamheden en de bevindingen.

10. Wetenschap versus Praktijk; Big 4 en mkb-accountants

De NBA neigt steeds meer in haar uitingen naar uitgebreide rapportages en wetenschappelijke onderbouwingen. Dit zijn uitingen die vooral door de grote kantoren worden gewaardeerd. Mkb-accountants hebben vooral behoefte aan praktische regelgeving, cursussen en aan personen binnen het NBA en diverse gremia met een écht mkb-hart. Mensen die begrijpen hoe het werkt in het mkb. De invulling van diverse gremia neigt steeds meer naar het tegendeel (Big 4-gedreven en geen mkb-hart). Daarmee komt de NBA steeds verder van haar mkb-leden te staan.

Verder is de rol van vele hoogleraren die verbonden zijn aan Big 4-kantoren ongewenst. Zij zitten in een spagaat ten aanzien van discussies die het beroep aangaan. Werkgeversbelangen prevaleren regelmatig boven de rol van de onafhankelijke wetenschapper.

Het instituut NEMACC is in dit kader een goed voorbeeld. Het doel was om juist mkb-gerelateerde onderwerpen van een wetenschappelijke jus te voorzien. Het tegendeel is echter

waar. Bepaalde onderzochte onderwerpen leven niet bij de achterban van mkb-accountants. Daarnaast zijn de verantwoordelijken binnen NEMACC niet betrokken of werkzaam in het mkb. Een andere invulling is daarom gewenst, waarbij er gedacht moet worden aan een intensievere samenwerking met het hbo. Niet alleen de budgetten binnen het hbo zijn lager, waardoor er voor minder geld gepresteerd kan worden, maar ook de praktische insteek ligt meer in de lijn van waar de mkb-accountant mee bezig is.

Conclusie

Novak stelt vast dat we op dit moment te ver zijn af geraakt van de kern van het accountantsberoep. Het maatschappelijk verkeer herkent de rol van de accountant niet meer. Met bovenstaande tien punten willen we een stap zetten om weer tot de kern te komen. Novak maakt zich sterk voor een opleiding (incl. PE) die aansluit bij de hedendaagse (mkb) praktijk, perverse prikkels in alle gremia moeten zoveel mogelijk worden uitgebannen en de organisaties die acteren in het accountantsveld moeten weer gaan doen waarvoor ze zijn opgericht. Het is een illusie om te veronderstellen dat het vertrouwen in de accountancy zomaar terug is. Dat heeft mede te maken met het feit dat het gebrek aan vertrouwen een maatschappelijk verschijnsel is. Informatie is overal beschikbaar, er is een overload aan informatie en mensen twijfelen bij voorbaat aan alles en iedereen. Een sterke beroepsorganisatie kan het voortouw nemen en bij de uitvoering van haar leidende rol andere partijen betrekken.

Samengevat:

1. Scheiding wettelijke én vrijwillige controles ten opzichte van overige assurance-werkzaamheden
2. Zuivere scheiding der machten bij toezicht en toetsing
3. Stel eisen aan de AFM vergunning en beloon op transparante wijze de geleverde kwaliteit
4. Hervorm het accountancyonderwijs en voorzie daarmee in de behoefte om de kloof tussen onderwijs en praktijk te dichten
5. Toets opnieuw de definitie van organisaties van openbaar belang, rek de wettelijke controlegrenzen op. Stimuleer de inzet van mkb-assurance maatwerkproducten
6. Heldere en draadkrachtige communicatie door de NBA in de richting van het publiek. Herstel van het draagvlak bij de leden en afscheid nemen van de dominante rol van de Big 4-kantoren
7. Wettelijke controles vragen een uitgebreidere rapportage in plaats van de huidige controleverklaring
8. Hervorm het huidige systeem van permanente educatie. Kies voor minder verplichte punten maar meer verplichte onderwerpen met toetsing. Geef in combinatie met toetsing meer richting aan de ontwikkeling van de individuele accountant

9. Maak een tijdelijke ontheffing van de geheimhouding onder voorwaarden mogelijk
10. Zorg binnen de NBA voor een goede mix tussen wetenschap en praktijk. Zoek de samenwerking met de hogescholen op en accepteer dat de wetenschappelijke benadering van het mkb (NEMACC) niet werkt.

Novak roept haar leden op om te reageren op dit document. Op deze wijze kan waardevolle input worden verkregen die uiteindelijk zal resulteren in een brief die eind september aan de minister en de kamer zal worden gestuurd. De uitkomsten van de door de NBA ingestelde werk- en stuurgroep zullen bij de redactie van het finale document worden meegewogen.

Namens Novak,

Drs. Marco Moling AA/RA (voorzitter)

Guus H.A. Ham (directeur)

Over Novak

Novak (Nederlandse organisatie van accountants en accountantskantoren) is dé belangen- en serviceorganisatie voor mkb-accountants (AA/RA) en hun kantoren in Nederland.

Voor aanvullende informatie:

Guus Ham

Novak

Antonio Vivaldistraat 2-8

1083 HP Amsterdam

T 020-3010320/06-51186741

I www.novak.nl

E g.ham@novak.nl